

Bu zor süreci de birlik ve beraberlik içinde atlatacağız

Yavuz Işık

ERMCO ve THBB Yönetim Kurulu Başkanı

President of ERMCO and THBB

2019 yılının son çeyreğinden itibaren pek çok sektörde toparlanma yaşanmış olmasına rağmen inşaat sektöründe ve dolayısıyla hazır beton sektöründe bir hareketlenme olmamış, beklentilerimizin pozitifte döndüğü anda da Korona virüsü pandemisinin ekonomik etkileri ülkemizde hissedilmeye başlanmıştır. Bu pandemiden ilk aşamada ve doğrudan etkilenecek imalat sanayi sektörlerinin başında hazır beton sektörü gelmektedir. Bu nedenle, hazır beton üreticilerinin, pandemi sürecinden daha az etkilenmesi için çeşitli girişimlerde bulunduk.

Sektörümüzü ilgilendiren konuları yakından takip ederek sektörümüzün gelişimi ve sorunlarımızın çözümü için çalışmalarımızı aralıksız sürdürüyoruz. Bu doğrultuda, Çevre ve İş Güvenliği Komitesi Toplantımızı nisan ayında telekonferans yöntemiyle gerçekleştirdik. Toplantımızda, korona virüsü pandemisi ile ilgili sektörümüzde alınan önlemler, hazır beton sektöründeki iyi uygulama örnekleri, THBB Çevre Yarışması ile ilgili gelişmeler, Beton Sürdürülebilirlik Konseyi ile ilgili gelişmeler başta olmak üzere çevre ve iş sağlığı açısından sektörümüzü ilgilendiren önemli konuları değerlendirerek kararlar aldık.

Sektörümüz çalışanlarının pandemi-den korunması amacıyla "Hazır Beton Sektörü için COVID-19 Salgını Korunma Rehberi"ni paylaştık. Rehber, hem hazır beton tesisinde hem de şantiye sahasında dikkat edilecek hususları belirtmektedir.

Mart ayında yeni EBİS Tebliği ile ilgili, nisan ayında ise e-irsaliye uygulamaları hakkında telekonferans yöntemiyle toplantılar düzenledik. Tebliğ'de yer alan ve hazır

beton tesislerini çok yakından ilgilendiren karekodlu beton irsaliyesi ile beton mikser etiketleri hususlarını değerlendirdik. Toplantıda, korona virüsü pandemisi sebebiyle sektörümüzün entegrasyon için ihtiyaç duyulan donanım ve yazılımın tedarikinde sıkıntılar yaşayabileceği öngörülerek 60 günlük uygulama geçiş süresinin kısa olduğu değerlendirildi. Bu nedenle, Tebliğin belirtilen bölümünün uygulamaya alınmasının pandeminin bulaşma riskinin tamamen bertaraf edildiğinden emin olunduktan sonraki bir tarihe ertelenmesi için T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığına başvurma kararı aldık. Başvurumuz üzerine, 6 Nisan 2020 tarih ve 83050 sayılı Makam Oluru ile uygulama 24 Mart 2020 tarihinden itibaren 120 (yüz yirmi) gün uzatıldı.

E-irsaliye uygulamaları ile ilgili yaptığımız toplantıda ise üyelerimiz yaptıkları çalışmalar ile ilgili bilgi vererek tecrübelerini paylaştı. E-irsaliye için zorunlu başlangıç tarihinin 01.07.2020 olduğunun vurguladığımız toplantıda üyelerimizin hızlı bir şekilde e-irsaliye geçişi için ön çalışmalarını bitirmesi ve testlerin yapılması gerekliliğine dikkat çektik.

Sürdürülebilirlik alanındaki faaliyetlerimiz 2020 yılında da bütün hızıyla devam ediyor. Nisan ayında "Kaynakların Sorumlu Kullanımı Belgelendirme Sistemi" kapsamında Nuh Çimento Sanayi AŞ'ye ait Hereke Çimento Fabrikası'nın, Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret AŞ'ye ait Çanakale Fabrikası'nın ve İSTON İstanbul Beton Elemanları ve Hazır Beton Fab. San. ve Tic. AŞ'ye ait Hadımköy Tesisi'nin belgelendirilmeleri yapıldı. CSC'nin Belgelendirme Kuruluşu olan KGS İktisadi İşletmesi (KGS) tarafından yapılan denetimler sonucunda Nuh Çimento Hereke Fabrikası "Bronz", Akçansa Çimento Çanakale Fabrikası "Gümüş", İS-

We will recover from this challenging period again in unity and solidarity

Despite the occurrence of resurgence experienced in many sectors as of the last quarter of 2019, no reanimation took place in the construction sector, thus the ready mixed concrete sector, and at the moment when our expectations turned positive, the economic impacts of the Coronavirus pandemic started to be felt in our country. The ready mixed concrete sector is the very first sector among the industrial manufacture sectors that will be affected from the pandemic at first stage and directly. Hence, we took some initiatives for the ready mixed concrete producers to be affected from the pandemic process to a lesser extent.

TON Hadımköy Tesisi "Altın" seviyesinde CSC belgesi almaya hak kazandı. Nuh Çimento'yu, Akçansa Çimento'yu ve İSTON'u kutluyor, bir kez daha hazır beton, çimento, agrega ve prefabrik sektörlerini bu sisteme dâhil olmaya davet ediyorum.

Beton Pompa Operatörü Mesleki Yeterlilik Belgelendirmelerimize devam ediyoruz. THBB Mesleki Yeterlilik ve Belgelendirme Merkezi (THBB MYM) olarak şubat ayında Yiğit Hazır Beton ve Köroğlu Beton ile Beton Pompa Operatörü Mesleki Yeterlilik sınavını başarılı bir şekilde gerçekleştirdik. Mart ayında Akçansa Çimento San. ve Tic. AŞ'nin Büyükkarıştıran ve Edremit hazır beton tesislerinde ve Yıldırım Madencilik'in Havran'daki tesisinde gerçekleştirdik. Böylece bugüne kadar yaptığımız Beton Pompa Operatörü Mesleki Yeterlilik Sınav sayısı 20'ye, Mesleki Yeterlilik Belgesi verdiğimiz Beton Pompa Operatörü sayısı 63'e ulaştı. Sınavlarda başarılı bulunan adaylar, MYK tarafından düzenlenecek Mesleki Yeterlilik Belgesi ve Mesleki Yeterlilik Kimlik Kartı ile çalışıyor. İş güvenliğine uygun çalışmak ve sorunlarla karşılaşmamak adına personelinizin Beton Pompa Operatörlüğü Mesleki Yeterlilik Belgesi almak üzere THBB MYM'ye başvurularını bekliyoruz. Pandemi dolayısıyla Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından geçici süre ile durdurulan sınavlarımıza pandemi sonrası aynı hızla devam edeceğiz.

Sektörümüzü bütün platformlarda temsil etmeye devam ediyoruz. Nisan ayında Yapı Ürünleri Üreticileri Federasyonu (YÜF) Yönetim Kurulu Toplantısı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin (TOBB) Türkiye Çimento ve Çimento Ürünleri Meclis Toplantısı'na katıldık. Telekonferans yöntemiyle gerçekleştirilen toplantılarda genel olarak korona virüsü pandemisinin sektörlerimize etkilerini değerlendirdik ve çimento, hazır beton, prefabrik beton ve yapı kimyasalları sektörlerinin Gelir İdaresi Başkanlığının 518 no.lu Tebliği kapsamında mücbir sebep kapsamına alınması, kolay finansmana erişim ve sektörlerimizin sokağa çıkma yasağından muaf tutulması konularında TOBB üzerinden de gerekli başvurularda bulunulmasını sağladık. Ayrıca 518 no.lu Tebliğ kapsamına sektörümüzün de alınması için doğrudan Hazine ve Maliye Bakanlığına da başvuruda bulunduk.

Mart ayında T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının gerçekleştirdiği yapı denetim mevzuatı kapsamında laboratuvar faaliyetlerinin daha etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi amacıyla düzenlenen "Yapı Denetimde Laboratuvar Çalıştayı"na katıldık. İki oturum hâlinde düzenlenen çalıştayda; hazır beton sektörünün laboratuvar uygulamaları ile ilgili yaşadığı sorunları ve çözüm önerilerimizi ayrıntılı bir şekilde dile getirdik.

Uluslararası platformlarda sektörümüzü temsil etmeye ve politikalara yön vermeye devam ediyoruz. Mart ayında Avrupa Hazır Beton Birliğinin (ERMCO) Teknik Komite ve Sürdürülebilirlik Komitesi Toplantılarına, nisan ayında da ERMCO Yönetim Kurulu ile Strateji ve Gelişim Komitesi toplantılarına katıldık. ERMCO Yönetim Kurulu Toplantımızda LEVEL(s) Projesi, Yapı Bilgi Modellemesi (BIM) çalışma grubu önerisi, ERMCO 2019 istatistikleri, GCCA faaliyetleri, NEPSI Solunabilir Kristalin Silika

Raporlama Sistemi, Avrupa Kimyasallar Ajansı Zehir Merkezleri, EN 13791 standardıyla ilgili ERMCO eğitim videoları, Beton İnisiyatifinin AB'nin 2050 yılına kadar karbon nötr olması için yol haritasını ortaya koyduğu Avrupa Yeşil Düzeni planı ile ilgili durum raporu gibi konuları görüştük. Toplantıda ayrıca ERMCO'nun Beton Sürdürülebilirlik Konseyi, Avrupa Beton Platformu ve Beton İnisiyatifi gibi diğer kuruluşlara yaptığı katkılar ile ERMCO 2021 Kongresi organizasyonu ile ilgili bilgiler verildi ve 2020 yılında yapılacak Yönetim Kurulu ve Temsilciler Toplantılarının detayları paylaşıldı.

Geçtiğimiz aylarda yaptığımız çalışmalarını özetledikten sonra ekonomik değerlendirmelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Bildiğiniz üzere, inşaata girdi sağlayan diğer sektörlerden farklı olarak hazır betonun ihracat imkânı bulunmamakta, bu yönüyle sektör bütünüyle iç pazar odaklı çalışmak durumundadır. Hazır beton ve inşaat sektörünün durumunun korona virüsü öncesi ve sonrası olmak üzere iki ayrı dönem olarak ele alınması gerekmektedir ki sektörün genel durumu net bir şekilde anlaşılabilir. Bilindiği üzere son 6 çeyrektir daralan bir inşaat sektörü ile karşı karşıyayız. Hazır beton da, bu tablonun dışında kalmamış ve virüs öncesi dönemdeki son 18 ay boyunca süregelen bir geriye gidişe maruz kalmıştır.

11 Mart 2020 tarihinde ülkemizde ilk vakaların görülmeye başlanması ile birlikte ekonomi genelindeki pek çok sektörde mart ayında görülen faaliyetlerin "bıçak gibi kesilmesi" inşaat ve hazır beton sektörlerinde yaşanmamıştır. Mart ayında müteahhit son bir güçle inşaatlarını tamamlamak için çaba sarf etmiş, bu yüzden beton kullanımında geçici bir yükseliş yaşanmıştır. Ancak zaten 18 aydır daralan sektörde yaşanan 20 günlük bu hareketin hiçbir etkisi olmamıştır.

Nisan ayında sektördeki daralma belirginleşmiştir. Hem çimentonun hem de hazır betonun kapasite kullanım oranlarında nisan ayında, hem bir önceki aya göre hem de geçen yılın aynı ayına göre gerileme yaşanmıştır. Geçmiş veriler ışığında inşaat sektörünün, diğer sektörlerle kıyasla daralmalardan çok daha hızlı ve daha fazla etkilendiğini biliyoruz. Bugüne kadar inşaat sektöründeki en yüksek daralma 2009 yılının ilk çeyreğinde cari değerler bazında %22,5 ile gerçekleşmiştir. Bu nedenle yılın ikinci çeyreğinde inşaat ve hazır beton başta olmak üzere bağlantılı sektörlerde yaşanacak daralmanın bu rakamın üzerine çıkacağını öngörüyoruz.

Bu doğrultuda, nasıl ki inşaat sektörü mücbir sebep içerisinde değerlendirilmişse, ona girdi sağlayan hazır beton ve bütün yapı malzemeleri sektörlerinin bu kapsamda değerlendirilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu süreçte, sokağa çıkma kısıtlamalarının da sektörümüzü olumsuz etkilediğini belirtmek isteriz. Hazır Beton Endeksi Nisan Ayı Raporumuz da ciddi bir üretim azalması yaşandığını ortaya koymuştur. Bu zor süreci de birlik ve beraberlik içinde atlatacağımıza inanıyoruz.